

Onderwerp: Dijkverbetering Gekanaliseerde Hollandsche IJssel-Noord en Verbetering Waaiersluis

DM-nummer: 1477947 V3

Voorgesteld besluit

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld:

1. Voor het project 'Dijkverbetering Gekanaliseerde Hollandsche IJssel-Noord' een krediet van € 900.000,- beschikbaar te stellen voor de Voorverkenning met als resultaat een veiligheidsanalyse, een plan van aanpak en een HWBP subsidieaanvraag
2. Voor het project 'Verbetering Waaiersluis' een krediet van € 200.000,- beschikbaar te stellen voor de Voorverkenning, met als resultaat een veiligheidsanalyse, een plan van aanpak en een HWBP-subsidieaanvraag.

Toelichting

Het project 'Dijkverbetering Gekanaliseerde Hollandsche IJssel-Noord (GHIJ-Noord)¹', heeft als doel de noordelijke waterkering langs de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel te laten voldoen aan de veiligheidseisen aan een regionale kering. Deze status is per 1 januari 2019 toegekend via de provinciale Waterverordening. De Waaiersluis maakt deel uit van de primaire waterkering, dijkkring 14-1. Het project 'Verbetering Waaiersluis' heeft als doel de Waaiersluis zodanig te versterken dat wordt voldaan aan de meest actuele veiligheidseisen aan de primaire kering.

Beide projecten worden voor 90% gesubsidieerd door het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) en zijn geprogrammeerd voor de periode 2020-2025. Ten behoeve van de subsidieaanvraag bij het HWBP is per project een gedegen plan van aanpak noodzakelijk. In 2018 is voor de start van beide projecten tezamen € 100.000,- beschikbaar gesteld en is een projectteam geformeerd. Dit projectteam start in 2019 met de voorverkenning van beide projecten. De geraamde kosten voor de gehele voorverkenning van beide projecten bedragen € 1.100.000,-. Dit bedrag is reeds voorzien in de begroting voor 2019 (Verbetering C-Kering GHIJ). Het algemeen bestuur wordt gevraagd om dit krediet, conform begroting, beschikbaar te stellen. De onderhavige kosten worden in de subsidieaanvraag bij het HWBP meegenomen.

1. Achtergrond van en aanleiding tot de projecten

Dijkverbetering Gekanaliseerde Hollandsche IJssel-Noord (GHIJ-Noord)

Tot 2017 heeft Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) samen met Rijkswaterstaat Midden-Nederland, het Hoogheemraadschap van Rijnland en Waterschap Amstel Gooi en Vecht de Project Overstijgende Verkenning (POV) Centraal Holland uitgevoerd. De uitkomst van die POV voor HDSR was om de primaire veiligheid van Centraal Holland te realiseren door de primaire A-waterkeringen langs de Neder-Rijn/Lek (de zogenaamde 'voordeur') te versterken. Hierop heeft het algemeen bestuur besloten te starten met het project 'Sterke Lekdijk' (besluit d.d. 22 februari 2017, DM nr. 1153673).

De C-keringen ten noorden van de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel hebben als gevolg van deze werkwijze geen functie meer in de bescherming tegen overstromingen vanuit de grote rivieren. Dit is vastgelegd in de Waterwet, Besluit, Staatsblad 6 december 2016. Wel blijven de voormalige C-keringen bescherming bieden tegen overstromingen vanuit de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel. Hiertoe is door de provincie Utrecht per 1 januari 2019 in de Waterverordening formeel de status 'regionale kering' toegekend met de bijbehorende normering. De provincie is nu bevoegd gezag over de kering. Het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden is beheerder.

¹ In de begroting 2019 is dit project opgenomen onder de naam 'Verbetering C-kering GHIJ'

Ondertussen zijn met het Rijk afspraken gemaakt dat onderzoek aan de voormalige C-keringen en realisatie van de verbeteropgave conform vigerende normering nog eenmalig via het Hoogwaterbeschermingsprogramma wordt gefinancierd.

Verbetering Waaiersluis

De Waaiersluis is in de 3^e toetsronde (LRT3) afgekeurd en moet worden verbeterd. De verbeteropgave is onderdeel van het HWBP. Vanwege de geografische ligging van de Waaiersluis in de Hollandsche IJssel is besloten de verbetering op te pakken in combinatie met de dijkverbetering GHIJ-Noord door hetzelfde projectteam.

2. Waarom wordt er nu een besluit gevraagd van het algemeen bestuur?

Om de verbetering van zowel de noordelijke kering langs de Hollandsche IJssel als de Waaiersluis conform wens van de provincie en programmering van het HWBP in 2025 af te ronden is een spoedige start van de projecten noodzakelijk. Inmiddels is een projectteam geformeerd en is de interne opdrachtbrief getekend. Het projectteam zal voor beide projecten een plan van aanpak en een goed onderbouwde subsidieaanvraag opstellen. Deze plannen dienen inzicht te bieden in kostenbepalende aspecten van de projecten. Een aanscherping van de veiligheidsanalyse is daarom gewenst, evenals een grondonderzoeksplan voor het project 'dijkverbetering GHIJ-Noord'. Ook wil de projectorganisatie vooraf verkennende gesprekken met de belangrijkste stakeholders voeren en inzicht verkrijgen in kansen en risico's in het gebied door middel van het uitvoeren van (conditionerende) onderzoeken.

De subsidiebeschikking voor de verkenningsfase kan volgens programmering van het HWBP voor beide projecten begin 2020 worden afgegeven. De subsidieaanvragen, met bijbehorende plannen van aanpak, moeten dan in het najaar van 2019 worden ingediend. Dit is de reden dat het algemeen bestuur vooruitlopend op de te verkrijgen subsidie gevraagd wordt om een krediet beschikbaar te stellen. Dit krediet geeft de projectorganisatie de mogelijkheid de subsidieaanvragen voor te bereiden. Hierbij wordt nadrukkelijk vermeld dat de kosten voor deze voorverkenning (het opstellen van het plan van aanpak en de subsidieaanvraag) behoren tot de subsidiabele kosten bij het HWBP (90% financiering vanuit HWBP) en er dus sprake is van voorfinanciering door HDSR.

3. Uitdagingen en ambities

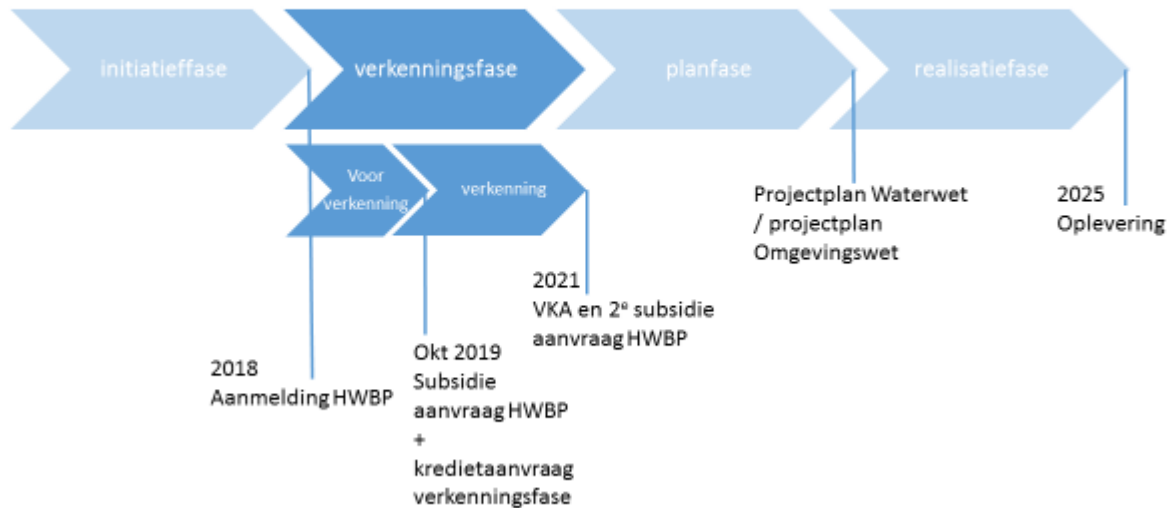
De regionale kering aan de noordzijde van de Hollandsche IJssel heeft een lengte van ca. 18 kilometer. Vooralsnog wordt er van uitgegaan dat ca. 12 kilometer niet voldoet aan de normen, inclusief enkele tientallen kunstwerken (als sluizen, inlaten, duikers en coupures). Een deel van dit traject ligt binnen de bebouwde kom.

HDSR heeft de opgave om zo snel als mogelijk te voldoen aan de veiligheidseisen die gelden voor de noordelijke kering langs de GHIJ en de Waaiersluis. Dit alles vraagt om een zorgvuldige aanpak waarbij de balans tussen daadkracht en draagvlak gevonden moet worden.

Hoewel een uitvoerige analyse van het project in het kader van het opstellen van het plan van aanpak nog moet plaatsvinden is op voorhand wel aan te geven dat het project 'Dijkverbetering GHIJ-Noord' zich kenmerkt door een grote aantal uiteenlopende stakeholders. Ook zijn er veel raakvlakken met andere projecten en ontwikkelingen en er zijn mogelijk meekoppelkansen. De projectorganisatie gaat hier actief naar op zoek.

4. Fasering en sturing algemeen bestuur

Er wordt gewerkt conform de fasering van het HWBP:

De verkenningfase is gestart na aanmelding en programmering van beide projecten bij het HWBP en de interne opdracht aan een nieuw geformeerd projectteam. Het eerste product van de verkenningfase is een plan van aanpak op basis waarvan subsidie kan worden aangevraagd bij het HWBP. Daar is deze kredietaanvraag dan ook voor bedoeld.

De HWBP subsidieaanvraag wordt in het najaar (oktober/november 2019) aan het algemeen bestuur voorgelegd, waarbij het algemeen bestuur meteen wordt gevraagd op basis van deze aanvraag een bruto krediet vrij te geven voor de totale verkenningfase van beide projecten.

Als het algemeen bestuur eind 2019 instemt met de HWBP subsidieaanvragen en een bruto krediet beschikbaar stelt wordt het vervolg van de verkenningfase opgepakt. Het eindproduct van de verkenningfase is een voorkeuralternatief (VKA) dat voor dijkverbetering GHIJ-Noord naar verwachting in 2021 ter vaststelling wordt voorgelegd aan het algemeen bestuur. Voor 'Verbetering Waaiersluis' kan dit proces mogelijk sneller worden doorlopen. Dit wordt in het plan van aanpak nader uitgewerkt.

Verdere sturing door het algemeen bestuur vindt plaats via de jaarlijkse momenten binnen de P&C-cyclus.

5. Financiële onderbouwing

Dijkverbetering GHIJ-Noord

Interne uren / ondersteuning projectteam	€ 275.000,-
Inhuur / advies	€ 300.000,-
Onderzoeken	€ 200.000,-
Onvoorzien	€ 125.000,-
Totaal:	€ 900.000,- (bedragen incl. evt. BTW)

Verbetering Waaiersluis

Naast dijkverbetering GHIJ-Noord gaat het project 'Verbetering Waaiersluis' een vergelijkbaar traject doorlopen, al zal dat minder intensief zijn. De inschatting hierbij is dat de kosten voor onderzoek, het opstellen van de veiligheidsanalyse, het plan van aanpak en de subsidieaanvraag 20 a 25% bedragen van die van het project 'Dijkverbetering GHIJ-Noord' wat neerkomt op € 200.000,- (bedrag incl. evt. BTW).

Deze kredietaanvraag komt hiermee op € 900.000,- + € 200.000 = € 1.100.000,-. Dit bedrag is reeds voorzien in de begroting voor 2019 (Verbetering C-Kering GHIJ). Het algemeen bestuur wordt gevraagd om dit krediet, conform begroting, beschikbaar te stellen.

Hiervan is eerder reeds € 100.000,- als voorbereidingskrediet door het college toegekend.

Lasten voor HDSR zijn uiteindelijk naar verwachting 10% van het totaal. Volgens de programmering van het HWBP zal het HWBP 90% financieren.